

was de stad waar hij leven en sterven zou.

Het doel van zijn verblijf in Rome was er architectuur, schilder- en graveerkunst te studeeren. Zijn leermeesters waren Scalfarotto een bekend meester in het perspectief en Valeriani, die op de manier van Claude Lorrain het Italiaansche landschap op romantische wijze verbeeldde. Van den bekenden Siciliaan Guiseppe Vasi, wiens graphisch werk o.a. zeer door Goethe bewonderd werd, kreeg hij onderricht in het etsen. Uit het feit dat Piranesi het plan opvatte om Vasi te vermoorden, omdat hij meende dat zijn leermeester de etstechniek voor hem geheim hield, leeren wij Piranesi's hartschichtelijke en explosieve natuur kennen.

Na dezen twist ging hij naar Venetië terug, hier stond hij waarschijnlijk eenigen tijd onder de leiding van Tiepolo Benjamin.

Ook studeerde hij bij Polanzani, die het zoo karakteristieke portret van Piranesi teekende, dat zijn werk „Le Antichità Romane” voorafgaat. Na zijn verblijf in Rome zich weinig meer op zijn plaats voelende in Venetië ging Piranesi naar Napels om er archaeologische studiën te maken. Hij bezocht Herculaneum en Pompeï en maakte er de teekeningen die zich thans nog in het Saone Museum te Londen bevinden en die later geëetst en uitgegeven werden door zijn zoon.

Maar zijn hart trok weer naar Rome en hoewel tegengewerkt door zijn vader, die hem in Venetië wilde houden keerde hij er terug. Langzamerhand was hij tot het besef gekomen dat de schilderkunst evenmin als de uitvoering van bouwwerken de voor hem meest volkomen wijze was om zich te uiten. Hij ging zich geheel op het etsen toeleggen.

Nu brak een tijd van armoede aan. De ondersteuning van zijne ouders had opgehouden en Piranesi moest in zijn eigen onderhoud voorzien. Waarschijnlijk wakkerde dit zijn ijver en werklust nog meer aan, want hij moet wel met een groote onvermoeidheid gearbeid hebben om reeds in 1748 zijn eerste belangrijke werk „Antichità Romane de Tempi della Republica” voltooid te hebben.

Met belangstelling werd deze serie etsen ontvangen. Piranesi was de eerste die de architectuur der oude gebouwen in alle getrouwheid en toch zonder leegte en droogheid wist weer te geven. Zijn voorstellingen zijn vol smaak, fijn gevoel en met liefde bewerkt.

Zoo ging hij gestadig voort en iedere twee jaar verscheen er een deel van het werk dat — en dit is wel het bewonderenswaardige — steeds even belangrijk bleef. Met welk een onverflauwden ijver Piranesi gewerkt moet hebben begrijpen wij als wij weten dat zijn oeuvre ruim 1300 etsen bevat en dit waren bijna alle zonder uitzondering groote etsen, er zijn er zelfs eenigen bij zooals die van de kolom van Trajanus die niet minder dan 3 Meter lang zijn. Al deze prenten zijn met evenveel toewijding en zorg geëetst. Het waren niet alleen de monumenten van Rome die hij weergaf, hij etste ook uitvoerige details, plattegronden, grafsteenen, in één woord alle dingen die hem in deze oude stad boeiden.

Als architect heeft Piranesi weinig werk geleverd, hij voerde restauraties aan eenige kerken uit, o.a. aan de Priorato di Malto waar hij begraven werd en aan de Santa Maria del Popolo; dit laatste werk werd hem door paus Clement XIII opgedragen. Deze zelfde paus gaf hem ook de titel van Cavaliere. Piranesi beschouwde dit als een hooge onderscheiding, enkele etsen onderteekende hij ook als Cavaliere Piranesi. Verder besteedde hij zijn tijd aan archeologische onderzoekingen.

Niettegenstaande zijn onvermoeiden arbeid heeft Piranesi steeds in behoeftige omstandigheden verkeerd; het zal zeker daaraan toe te schrijven zijn dat hij de restauraties aan de verschillende kerken aannam, want het was tenslotte slechts in zijn etswerk dat hij geheel opging. Bij zijn arbeid werd Piranesi waarschijnlijk geholpen door zijn zoon Francesco en zijn dochter Laura die beiden na zijn dood etsen maakten in de zelfde manier als hun vader. Ook Pirolo de eenige leerling die van hem bekend is hielp hem bij het werk.